■ روزنامه فرهنگی، اجتماعی صبح ایران
■ صاحب‌امتیاز: سازمان صداوسیمای جمهوری اسلامی ایران
■ مدیر مسئول: مهدی گیوه‌کی

دوشنبه ۲۳ مرداد ۱۴۰۲ | ۲۷ محرم ۱۴۴۵
۲۰ صفحه | سال بیست و چهارم - شماره ۶۵۵۹
Monday | August 14 | 2023

جام جم

■ تهران، بلوار میرداماد، جنب مسجد الغدیر، شماره ۱۲۹ ■ تلفن: ۲۳۰۰۴۰۰۰-۰۲۱
■ دورنگار تحریریه: ۲۳۰۰۴۴۳۳ ■ سازمان توزیع: ۶۱۹۳۳۱۱۵ ■ کدپستی: ۱۹۱۱۶۱۸۴۱۳
■ امور مشترکین: ۶۱۹۳۳۱۱۵ ■ سازمان آگهی‌ها: ۴۹۱۰۵۰۰۰ ■ شماره پیامک: ۳۰۰۰۱۱۲۴۰

تلفن گویا: ۲۳۰۰۴۴۴۴
چاپ: چاپخانه روزنامه جام جم
شاپا: ISSN1735-3637

■ پایگاه اطلاع‌رسانی روزنامه: www.jamejamdaily.ir
■ پست الکترونیکی: info@jamejamdaily.ir

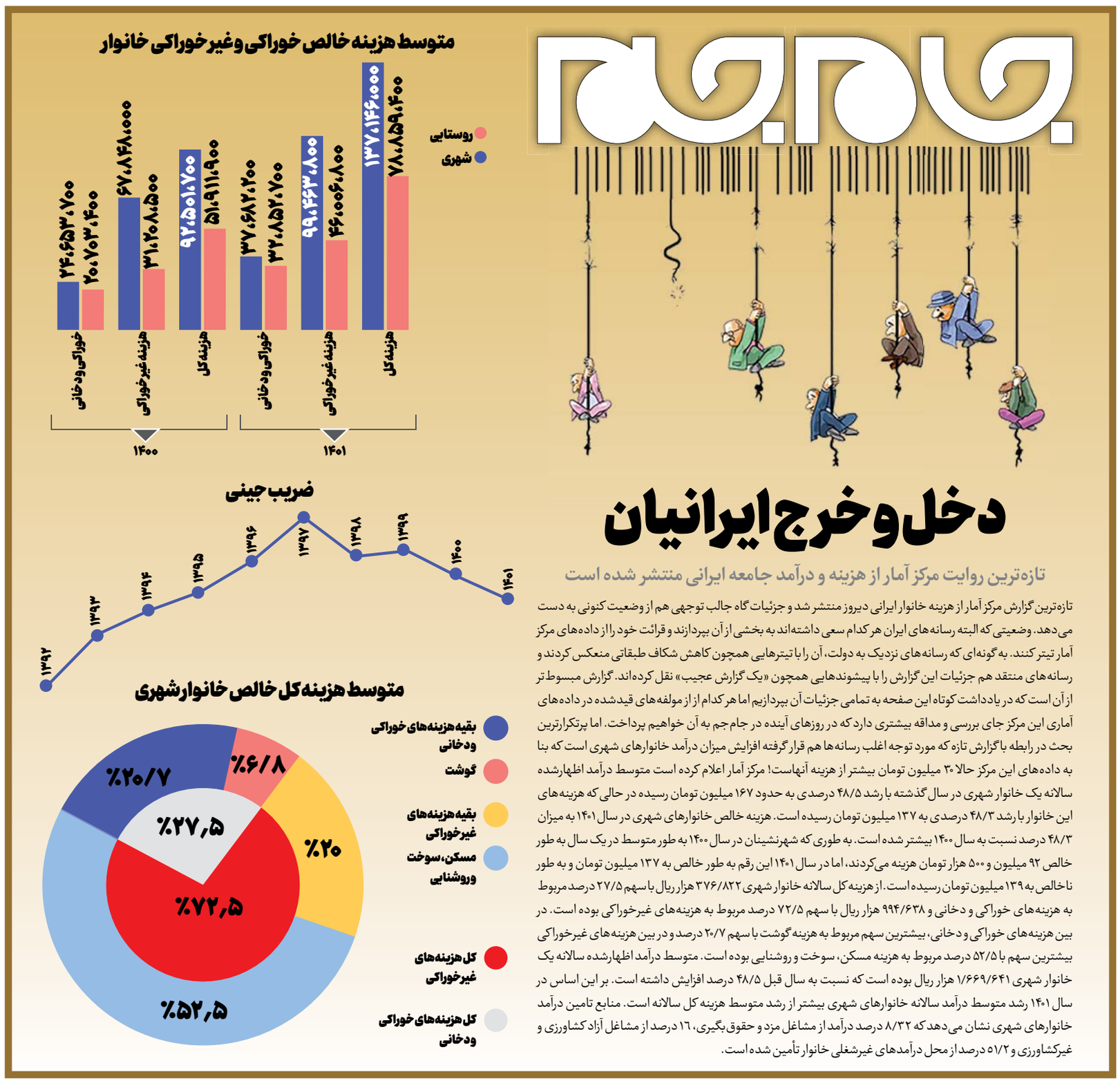

دخل و خرج ایرانیان

تازه‌ترین روایت مرکز آمار از هزینه و درآمد جامعه ایرانی منتشر شده است

تازه‌ترین گزارش مرکز آمار از هزینه خانوار ایرانی دیروز منتشر شد و جزئیات گاه جالب توجهی هم از وضعیت کنونی به دست می‌دهد. وضعیتی که البته رسانه‌های ایران هرکدام سعی داشته‌اند به بخشی از آن بپردازند و قرائت خود را از داده‌های مرکز آمار تیتر کنند. به گونه‌ای که رسانه‌های نزدیک به دولت، آن را با تیترهایی همچون کاهش شکاف طبقاتی منعکس کردند و رسانه‌های منتقد هم جزئیات این گزارش را با پیشوندهایی همچون «یک گزارش عجیب» نقل کرده‌اند. گزارش مبسوط‌تر از آن است که در یادداشت کوتاه این صفحه به تمامی جزئیات آن بپردازیم اما هرکدام از مولفه‌های قیدشده در داده‌های آماری این مرکز جای بررسی و مداقه بیشتری دارد که در روزهای آینده در جام جم به آن خواهیم پرداخت. اما پرتکرارترین بحث در رابطه با گزارش تازه که مورد توجه اغلب رسانه‌ها هم قرار گرفته افزایش میزان درآمد خانوارهای شهری است که بنا به داده‌های این مرکز حالا ۳۰ میلیون تومان بیشتر از هزینه آنهاست! مرکز آمار اعلام کرده است متوسط درآمد اظهارشده سالانه یک خانوار شهری در سال گذشته با رشد ۴۸/۵ درصدی به حدود ۱۶۷ میلیون تومان رسیده در حالی که هزینه‌های این خانوار با رشد ۴۸/۳ درصدی به ۱۳۷ میلیون تومان رسیده است. هزینه خالص خانوارهای شهری در سال ۱۴۰۱ به میزان ۴۸/۳ درصد نسبت به سال ۱۴۰۰ بیشتر شده است. به طوری که شهرنشینان در سال ۱۴۰۰ به طور متوسط در یک سال به طور خالص ۹۲ میلیون و ۵۰۰ هزار تومان هزینه می‌کردند، اما در سال ۱۴۰۱ این رقم به طور خالص به ۱۳۷ میلیون تومان و به طور ناخالص به ۱۳۹ میلیون تومان رسیده است. از هزینه کل سالانه خانوار شهری ۳۷۶/۸۲۲ هزار ریال با سهم ۲۷/۵ درصد مربوط به هزینه‌های خوراکی و دخانی و ۹۹۴/۶۳۸ هزار ریال با سهم ۷۲/۵ درصد مربوط به هزینه‌های غیرخوراکی بوده است. در بین هزینه‌های خوراکی و دخانی، بیشترین سهم مربوط به هزینه گوشت با سهم ۲۰/۷ درصد و در بین هزینه‌های غیرخوراکی بیشترین سهم با ۵۲/۵ درصد مربوط به هزینه مسکن، سوخت و روشنایی بوده است. متوسط درآمد اظهارشده سالانه یک خانوار شهری ۱/۶۶۹/۶۴۱ هزار ریال بوده است که نسبت به سال قبل ۴۸/۵ درصد افزایش داشته است. بر این اساس در سال ۱۴۰۱ رشد متوسط درآمد سالانه خانوارهای شهری بیشتر از رشد متوسط هزینه کل سالانه است. منابع تامین درآمد خانوارهای شهری نشان می‌دهد که ۸/۳۲ درصد درآمد از مشاغل مزد و حقوق‌بگیری، ۱۶ درصد از مشاغل آزاد کشاورزی و غیرکشاورزی و ۵۱/۲ درصد از محل درآمدهای غیرشغلی خانوار تأمین شده است.

اوقات شرعی

اذان ظهر: ۱۲:۰۹	غروب آفتاب: ۱۹:۵۶
اذان مغرب: ۱۹:۱۵	نیمه‌شب شرعی: ۲۳:۲۳
اذان صبح (فردا): ۳:۵۱	طلوع خورشید: ۵:۲۳

امروز در تاریخ

■ زادروز علی حاتمی، کارگردان/۱۳۲۳
■ زادروز خشایار الوند، کارگردان و فیلمنامه‌نویس/۱۳۴۶

حکمت

امام هادی(ع): نادان، اسیر زبان خود است./تحف العقول

جوابیه

صدای پای بازگشت کرونا!

خاطرات تلخ کرونا هنوز پیش چشمان‌مان است، حتی تعریف ساده آن روزها هم مشکل است، گرچه زمان کوتاهی از پایان فراگیری کرونا در ایران و جهان می‌گذرد اما انگار یک عمر گذشته و کمتر کسی است که زندگی‌اش به پیش و پس از آن تبدیل نشده باشد. اما حالا شیوع سویه تازه این ویروس سمج باز هم باعث نگرانی‌هایی شده است.

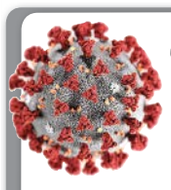

سوسه سویه تازه

سویه جدیدی از ویروس کرونا به نام EG.5 شناسایی شده که هم‌اکنون صدر جدول موارد ابتلا را در بین سایر گونه‌های کووید-۱۹ در کشورهای مختلف به خود اختصاص داده است.

فرزند اومیکرون

سویه «ای جی» در حقیقت یک انشعاب از خانواده اومیکرون است و به جای این که همچون سویه اومیکرون، یک جهش بزرگ تکاملی باشد در حقیقت یک تغییر تدریجی دیگر در ویروس را نشان می‌دهد.

سویه تازه به ایران نرسیده

حسین فرشیدی، معاون وزارت بهداشت: میزان مراجعات بیماران به بیمارستان‌ها در دو هفته گذشته هیچ تغییری نکرده و افزایش مراجعات نداشتیم. هنوز این ویروس در ایران مشاهده نشده است.

افزایش ۸۰ درصدی ابتلا

آژانس سازمان ملل متحد در به روزرسانی هفتگی خود اعلام کرد که کشورهای جهان نزدیک به ۱/۵ میلیون مورد جدید را گزارش کردند که ۸۰ درصد نسبت به ۲۸ روز گذشته افزایش یافته است.

مقاوم در برابر واکسن

هر دو سویه در برابر آنتی‌بادی‌های خنثی‌کننده موجود در سرم افراد آلوده و واکسینه‌شده اندکی مقاوم‌تر هستند. از نظر بالینی به‌نظر نمی‌رسد که این گونه‌ها علائم متفاوت یا شدیدتری نسبت به ویروس‌هایی که قبل از آنها آمده‌اند، ایجاد کنند.

پیشخوان

میم مثل مادر

نگاهی به «درباره مادرم»
روایت آشنایی از مادران

نویسنده: طاهر بن جلون
مترجم: محمدمهدی شجاعی
ناشر: برج
سال انتشار: ۱۴۰۱

«درباره مادرم»، توصیف کوتاه و روان طاهر بن جلون، نویسنده مراکشی از آخرین ماه‌های زندگی مادرش است. از عنوان کتاب تا طرح جلد و بعد هم تورق چند صفحه اول، همگی خواننده را برای مواجهه‌ای دردناک با قصه‌ای آماده می‌کنند که از خود فراتر می‌رود و به زندگی شخصی او، عزیزانش و از دست رفتگانش چنگ می‌اندازد. مادری عزیز و در احتضار، احتمالا کمتر کسی را درگیر خود کند. مادری عرب، مسلمان، ساده‌دل، زحمتکش و آبرومند. توصیفی از دقیق‌ترین تصویری که احتمالا مخاطب ایرانی بیش از هر تصویر دیگری آشنا می‌داند. شاید اولین چیزی که جلب توجه می‌کند، زبان و ادبیات کاراکترها باشد. در متن هیچ خبری از گیومه یا هر علامت دیگری که کلام راوی را از دیگر شخصیت‌ها جدا کند به چشم نمی‌خورد. ناگهان از میانه یک پاراگراف، شخص دیگری ـ اکثرا مادر ـ شروع به صحبت می‌کند و ممکن است دنباله حرف پیشین، حتی تا پایان فصل گرفته نشود. همین موضوع به بی‌لحن بودن کاراکترها دامن می‌زند. تقریبا هیچ تفاوتی بین ادبیات کلثوم به عنوان خدمتکار خانه، سه شوهر مختلف للا فاطمه یا مادر دوست اروپایی راوی نمی‌بینیم. اما جدا از همه اینها، درباره مادرم طاهر بن جلون، کتابی جمع‌وجور و خوشخوان است و احتمالا در این سمت جهان که ما هستیم کمتر کسی در جهان پیدا شود که با خواندن بخشی از آن، دلش نلرزد و احساس نکند که لای این صفحات، آشنایی را گم کرده است.

ارتش مخفی شاهنشاه

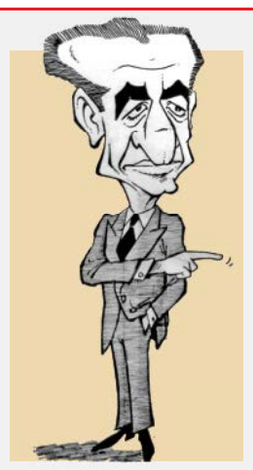

به شاه هرچه می‌خواهید بدهید

افزایش سرسام‌آور قیمت نفت در دوره زمامداری محمدرضاشاه به یکباره ثروتی عظیم را روانه خزانه او کرد. هنوز هم هستند معدودی از سلطنت‌طلب‌ها که باور دارند این ثروت روانه سفره جامعه ایرانی شد. باوری بیمارکه حداقل نشانه‌های آشکار آن از همان زمان آن‌قدر عیان بود که نیازی به مصداق نداشته باشد. این موضوع حتی به مقاله‌های خارجی هم کشیده شد. فرانتس فیتزجرالد در مقاله «به شاه هرچه می‌خواهید بدهید» نوشته است: «وضعیت ایران به طور کلی به مراتب بدتر از سوریه است که نه نفت دارد و نه ثبات سیاسی، زیرا شاه برای توسعه کشور هرگز تلاش نکرده، ثروت کشور بیشتر به سوی خودروهای شخصی و نه اتوبوس، کالاهای مصرفی و نه بهداشت عمومی و به سوی حقوق سربازان و پلیس و نه آموزگاران سرازیر شده است.»

جهان

آتش در آمریکا

■ تصاویر تکان‌دهنده میزان خسارت‌های سنگین وارد شده به مردم در آتش سوزی آمریکا را نشان می‌دهد. تا امروز ۵۵ نفر جان خود را از دست داده‌اند.

کیوآرکد را اسکن کنید

محیط زیست

راه بستن بر آب

■ سدسازی‌های ترکیه بر رودهای دجله و فرات نه تنها برای کشور عراق مشکل آفرین شده بلکه برای ایران نیز معضلاتی را در پی داشته است.

کیوآرکد را اسکن کنید

جامعه

آنها که شانسی زنده‌اند!

■ برخی از ما تجربه خاطرات تلخ را داریم؛ خاطراتی که ممکن بود اگر کمی بدشانس بودیم حالا زنده نبودیم اما این تجربه بسیاری از آدم‌هاست.

کیوآرکد را اسکن کنید

حوادث

قاچاقچی مار

■ مردی در چین سعی کرد با پنهان کردن ۱۴ مار در جیب خود از بازرسی گمرک فرار کند اما تلاش او توسط نگهبانان مراقب خنثی شد.

کیوآرکد را اسکن کنید

پرونده

تماشا

به مناسبت روز جهانی چپ‌دست‌ها

روایت یک تفاوت

کیوآرکد را اسکن کنید

از قرون وسطی، زمانی که افراد چپ‌دست به عنوان همدست شیطان تصور می‌شدند تا به امروز چپ‌دست‌ها همچنان با مشکلات و چالش‌هایی در زندگی روزمره خویش روبه‌رو هستند. در جهان تحت تسلط راست‌دست‌ها، روز جهانی چپ‌دست‌ها حضور این افراد را در جامعه گرامی می‌دارد و می‌کوشد آگاهی را در مورد مسائلی که چپ‌دست‌ها در زندگی با آنها مواجه هستند افزایش دهد. این روز برای اولین بار توسط آر.کمبل، بنیان‌گذار موسسه بین‌المللی چپ‌دست‌ها، مراسمی به این مناسبت در سال ۱۹۷۶ برگزار شد و از آن زمان هر سال جشن گرفته می‌شود تا به عنوان پل ارتباطی بین دیدگاه چپ‌دست‌ها و تولیدکنندگان عمل کند. این روز همچنین کسب و کارها و دولت‌ها را تشویق می‌کند که بیشتر چپ‌دست‌ها را حمایت کنند و ابزار و اشیای روزمره را برای افراد چپ‌دست تطبیق دهند.

با وجود این‌که
چپ‌دست بودن دیگر مانند گذشته
یک پدیده غیرعادی یا نقص تلقی نمی‌شود اما هنوز
والدینی وجود دارند که ساعت‌های طولانی را صرف تمرین کودکان
چپ‌دست‌شان در جهت تغییر آنها به راست‌دستی می‌کنند و به نوعی
فرزندان‌شان را آزار و شکنجه می‌دهند. نمونه‌های موفق بسیاری در جهان وجود
دارند که به‌رغم چپ‌دست بودن توانسته‌اند جایگاه مناسبی در جامعه کسب کنند و
چپ‌دستی به هیچ عنوان ارتباطی با میزان هوش افراد جامعه ندارد. مادر ترزا، باراک
اوباما، والت دیزنی، بیل گیتس، چارلی چاپلین، مارک زاکربرگ و آلبرت اینشتین
همگی چپ‌دست بودند. یکی از دلایلی که سبب شده این‌گونه تصور شود که
چپ‌دست‌ها از بهره هوشی پایین‌تری برخوردارند، طراحی انواع ابزارها
و وسایل روزمره متناسب با راست‌دست‌ها و مشکلاتی است که
چپ‌دست‌ها برای استفاده از ساده‌ترین ابزارها مانند
قیچی با آنها دست به گریبانند.

■ ۱۲ درصد مردم جهان چپ‌دست هستند. (۱۲)
■ احتمال ابتلای چپ‌دست‌ها به انواع مختلف آلرژی ۱۱ برابر بیشتر از راست‌دست‌هاست. (۱۱)
■ چپ‌دست‌ها ۵-۴ ماه دیرتر از همسالان خود به بلوغ می‌رسند. (۵)
■ تعداد مردان چپ‌دست ۲۳ درصد بیشتر از زنان چپ‌دست است. (۲۳)
■ ۴۰ درصد تنیسورهای برتر حال حاضر در جهان چپ‌دست هستند. (۴۰)
■ ۹۴ درصد چپ‌دست‌ها از اختلالات دوره‌ای حرکت اندام در خواب رنج می‌برند. (۹۴)